

Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Mustafa Kemal University Journal of the Faculty of Education
Yıl/Year: 2023 ♦ Cilt/Volume: 7 ♦ Sayı/Issue: 11, s. 19-41

ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ BAĞLAMINDA DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI: BİR DURUM ÇALIŞMASI

Selahattin DURSUN

MEB, Öğretmen, sdursun2008@gmail.com Orcid: 0000 0002 4537 4933

Prof.Dr. Celal Teyyar UĞURLU

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, celalteyyar@gmail.com
Orcid: 0000 0002 7933 9327

Özet

Bu araştırmada, ortaokullarda destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerini belirlemek, bu doğrultuda kurslarda yaşanan sorunlar, bu sorunlara dair çözüm önerilerini incelenmek amaçlanmaktadır. Araştırmada, nitel ve nicel verilerin bir arada kullanıldığı yöntemlerden biri olan keşfedici karma yöntem tercih edilmiştir. Araştırmanın nitel boyutunda durum çalışması deseni, nicel boyutunda betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutu için çalışma grubu Sivas il merkezindeki destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan 20 öğretmen, 20 öğrenci ve 20 veliden oluşmaktadır. Nicel boyutu için Sivas ili merkezinde bulunan ortaokullarda görev alan 75 ortaokul öğretmeni, 100 ortaokul öğrencisi ve 100 öğrenci velisinden oluşmaktadır. Nitel verileri toplama işlemi görüşme formları aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Nicel boyutunda ise görüşme formlarından elde edilen veriler ışığında anket oluşturulmuş ve bu anket uygulanarak veriler elde edilmiştir. Analiz sürecinde öncelikle, yazılı formlar deşifre edilip çözümlenmeler yapılmıştır. Öncelikle öğretmenlerin, sonrasında öğrencilerin ve son olarak velilerin görüşlerinin analizinde, ifadelerin benzerliğine göre gruplamalar yapılmıştır. Nicel araştırma tekniklerine göre, uygulanan anketler, SPSS 22 istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırma genel olarak öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin görüşlerinin çoğunlukla olumlu yönde olduğu ve kursları birçok yönden faydalı ve gerekli buldukları tespit edilmiştir. Ancak kurslara ilişkin aksayan, geliştirilmesi gereken yönlerin de bulunduğu görülmüştür. Bu alanlarda düzenlemelerin yapıldığı takdirde kursların çok daha nitelikli daha verimli ve daha etkili hâle gelebileceği saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Destekleme ve Yetiştirme Kursu, Öğretmen, Öğrenci, Veli

SUPPORT AND TRAINING COURSES IN THE CONTEXT OF TEACHER, STUDENT AND PARENT: A CASE STUDY

Abstract

In this research, it is aimed to determine the opinions of teachers, students and parents about the support and training courses in secondary schools and to examine the problems experienced in the courses and the solution proposals for these problems. In the research, the exploratory mixed method, which is one of the methods in which qualitative and quantitative data are used together, was preferred. Case study design was used in the qualitative dimension of the research, and descriptive survey model was used in the quantitative dimension. For the qualitative aspect of the research, the study group consists of 20 teachers, 20 students and 20 parents who attended the support and training courses in Sivas city center. For its quantitative dimension, it consists of 75 secondary school teachers, 100 secondary school students and 100 student parents working in secondary schools located in the city center of Sivas. Qualitative data collection was carried out through interview forms. In the quantitative dimension, a questionnaire was created in the light of the data obtained from the interview forms and the data were obtained by applying this questionnaire. In the analysis process, firstly, written forms were deciphered and analyzed. In the analysis of the opinions of the teachers first, then the students and finally the parents, groupings were made according to the similarity of the expressions. According to quantitative research techniques, the applied questionnaires were analyzed with the SPSS 22 statistical package program. In the research, it has been determined that the opinions of teachers, students and parents about support and training courses are mostly positive and they find the courses useful and necessary in many ways. However, it has been observed that there are also deficiencies and aspects that need improvement regarding the courses. It has been determined that if arrangements are made in these areas, the courses can become much more qualified, more efficient and more effective.

Keywords: Support and Training Course, Teacher, Student, Parent

Giriş

Millî Eğitim Temel Kanunu'nun genel amaçlarında belirtildiği gibi "Türk milletinin bütün fertlerini; ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak..." ifadesi (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973) ülkemizin hedeflerine ayna niteliğindedir.

Eğitim kurum ve kuruluşlarının verimliliği, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin planlı ve amaçlı bir biçimde gerçekleşmesine bağlıdır. Eğitimde sistem ve düzene olan gereksinim, eğitimin sistemli bir süreci gerektirmesi, öğretim programlarını ihtiyaç haline getirmiştir. Öğretim programı; amaç, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme olmak üzere üç bölümden meydana gelmektedir. Öğrenciyi kazandırılan veya kazandırılması planlanan her bir amaç aynı zamanda bir kazanım olarak ifade edilmektedir (Ertürk, 1998).

MEB'in öğrencilerin, ilgi, yetenek, ihtiyaç ve isteklerini karşılamak üzere kimi zaman özel sektör kimi zaman ise bakanlık kuruluşları aracılığı ile bir takım girişimleri olmuştur. Öğrenci ve ailelerin beklentilerini Millî Eğitim Bakanlığı'nın destek eğitim kursları, ders dışı eğitim faaliyetleri ve yetiştirme kursları; özel sektörün ise dersane, özel kurs ve etüt merkezleri aracılığı ile karşılamaya çalıştıkları bilinen bir durumdur.

Dershaneler, Cumhuriyetin ilk dönemlerinde daha çok yetişkinleri sanat, ev ekonomisi gibi konularda yetiştirmek amacıyla kısa süreli kurslar şeklinde açılmıştır. 1930-1960 yılları arasında ise yaygınlaştığı söylenebilir (Duman, 1984). Dershanelerin 1950'li yıllarda yaygınlaştığını ifade eden Akyüz (2001) dershanelerin ortaya çıkmasının ve yaygınlaşmasının en önemli nedenlerinin öğretmen dağılımının bölgelere ve okullara göre değişiklik göstermesi, bazı okullarda derslerin boş geçmesi, yeterli mesleki donanımı olmayan öğretmenlerin derslerde görevlendirilmesi, sınıfların kalabalık olması, materyal yetersizliği, okullarda yapılan sınavlar ile yükseköğretime geçiş için yapılan sınav içeriğinin farklılığı, velilerin çocuklarının daha iyi eğitim almalarına yönelik artan istekleri ve eğitimde rekabet ortamının artması olduğunu ifade etmektedir.

Dershaneler kuruluşundan günümüze kadar çeşitli dönemlerde farklı açılardan tartışmalara neden olmuştur. Bu tartışmaların genel olarak dershanelerin kapatılması üzerine yoğunlaştığı bilinmektedir. Örneğin 1962 yılında dershanelerin kapatılması gündeme gelmiş; ancak dershaneler kapatılmamış faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. 1983 yılında dershanelerin kapatılmasına yönelik tartışmalar tekrar gündeme gelmiş; Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kapatılmaması kararı alınmıştır. Ancak Millî Güvenlik Konseyi tarafından 1983 yılında yeni dershanelerin açılmasına yasaklama getirilmiştir. 1984 yılında ise var olan dershanelerin kapatılmasına karar verilmişse de hükümet değişikliğinden dolayı kapatma kararları yürürlükten kaldırılarak dershaneler çalışmalarını devam ettirmiştir. 2012 yılının Mart ayında dershanelerin kapatılması ülke gündemine tekrar gelmiş ve tartışmalar yeniden başlamıştır (ÖZ-DE-BİR, 2013).

Türkiye'de dershanelere neden ihtiyaç duyulduğuna ilişkin literatür taraması yapıldığında farklı nedenler ileri sürülmektedir. Bu nedenlerden bazıları; okullarda yapılan eğitimin merkezi sınavlara yeterli gelmemesi (Gümü, 2014), yükseköğretime geçiş sınavında başarılı olma isteği ve artan rekabet ortamı (Özoğlu, 2011), kaliteli bir eğitime duyulan ihtiyaç, dersane sınıflarındaki öğrenci sayısının okullarda bulunan sınıflara göre daha az olması, dershanelerde kullanılan eğitim materyallerinin (kaynak kitap, test kitabı, v.b.) fazla olması, dershanelerdeki öğretmen-öğrenci etkileşiminin daha yoğun olmasıdır (Duran, 2014).

Türk eğitim sisteminde uzun yıllar faaliyet gösteren dershaneler için; 14.03.2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, ayrıca 01.03.2014 tarihli ve 6528 sayılı Millî Eğitim

Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 9. maddesinde yapılan değişiklik ile yeni, farklı bir dönem başlamıştır. Yapılan kanun değişikliği ile dershanelerin bazıları kapanırken bazıları aşamalı olarak özel okullara dönüştürülmüştür. Dershanelerin kapatılması süreci ile birlikte 2014- 2015 eğitim öğretim yılından itibaren okullarda ve halk eğitim merkezlerinde destekleme ve yetiştirme kursları açılmaya başlamıştır. Dershanelerin faaliyetlerini sonlandırması ile 2015- 2016 eğitim ve öğretim yılından itibaren destekleme ve yetiştirme kursları daha yaygın bir şekilde faaliyete geçmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi 24.10.2020 tarihli ve 83203306-10.04-E.15488921 sayılı Makam Oluru ile 23.09.2014 tarihli Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır. 24.10.2020 tarihli yeni yönerge ile destekleme ve yetiştirme kurslarının amacı “*Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmî ve özel örgün eğitim kurumlarında öğrenim gören istekli öğrenciler ile örgün ve açık ortaöğretim kurumlarından mezun olanlara verilecek destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.*” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. Bu yönerge ile öğrencilerin talebine bağlı olarak desteklenmeleri esas alınmıştır.

Krajcık ve Blumenfeld’a (2006) göre, eğitim kurumlarının verimliliği, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin amaçlı bir şekilde gerçekleşmesine bağlıdır. Öğrenciler, okulda öğrenmeye daha iyi motive olurlarsa daha iyi öğrenebilirler (Nartgün ve Dilekçi, 2016). Okul ortamındaki eğitimin yetersiz kaldığı durumlarda öğrenciler için destek ihtiyacı doğabilmektedir. Ancak her ailenin çocuğu için destek eğitimi sağlaması ekonomik bir yük olacağından bu desteğin devlet eliyle ücretsiz sağlanabilmesi için farklı uygulamalar yapılabilir. Destekleme ve yetiştirme kursları bu bağlamda ailelerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak düzenlenmektedir.

2014-2015 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan destekleme ve yetiştirme kurslarına Milli Eğitim Bakanlığı gereken önemi vermiştir. Öğrenciler için ücretsiz olması açısından farklı bir öneme sahip olan destekleme ve yetiştirme kursları, çeşitli teşviklerle hem öğretmen hem de idareciler için cazip bir uygulama olmuştur. Ancak eğitim sistemimiz için yeni ve oldukça farklı bir uygulama olması nedeniyle uygulamada çeşitli sorunlar yaşanabilmektedir. Kurslarda yaşanan bu sorunların ortaya çıkarılması, bu sorunlara çözüm önerileri üretilmesi ilgili kursların daha verimli olmasına katkı sağlayacaktır.

Alan yazında bu konu ile ilgili araştırmaların (Canlı, 2019; Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020; Aküzüm ve Saraçoğlu, 2018) yapıldığı görülmüştür. Ancak bu çalışma keşfedici yöntemle ele alınan nitel ve nicel verilerin karşılaştırılması yapılarak, farklı örneklem gruplarının görüşleriyle alana katkı sunulması amaçlanmıştır. Araştırma ile hem alandaki boşluğu karşılamak hem de nitel ve nicel verilerle konunun daha ayrıntılı bir şekilde betimlenmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de 2014 yılında yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ortaokullarda destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin, söz konusu kurslara ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu doğrultuda destekleyici eğitim kapsamında uygulanmaya konulan destekleme ve yetiştirme kurslarında yaşanan sorunlar ve bu sorunlara dair çözüm önerilerinin, öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri bağlamında incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırma Problemi

Araştırmanın problemi; “Öğretmen, öğrenci ve veli bağlamında destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin görüşler ve algılar nelerdir?” şeklindedir.

Araştırmanın alt problemleri

Araştırmanın alt problemleri aşağıda verildiği şekilde düzenlenmiştir.

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarının önemi konusunda görüşler ve algılar nelerdir?

2. Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel materyal koşulları ile ilgili görüşler ve algılar nelerdir?
3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretimsel sürece ilişkin görüşler ve algılar nelerdir?
4. Destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik (idari işlemler ve düzenlemeler) uygulamalara ilişkin görüşler ve algılar nelerdir?
5. Destekleme ve yetiştirme kurslarının daha iyi bir uygulama olarak yürütülmesi için öneriler nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma karma yöntem keşfedici desen araştırmasıdır. Çalışma, nitel verilerin elde edilmesinden sonra, nicel verilerle desteklenmiştir. Karma yöntem araştırma çalışmaları, nitel ve nicel yöntemlerin yalın bir birleşimi olmaktan ziyade bu yöntemlerin etkili yanlarının araştırmayı destekleyerek kapsadığı bütünleşmiş çalışmalardır. Karma araştırma yöntemi tek başına nicel ve nitel araştırma sorularına cevap bulunamadığında kullanılır. Karma yöntemin en önemli özelliklerinden bir tanesi de araştırma boyunca araştırmacının seçeneklerini sınırlandırmaması, araştırma problemine daha geniş ve kapsamlı cevaplar verilebilmesidir (Baki ve Gökçek, 2012). Araştırmada karma yöntem türlerinden keşfedici karma yöntem tercih edilmiştir. Keşfedici karma yöntem araştırmalarında bir olguyu incelemek amacıyla önce nitel veriler toplanıp daha sonra bu bulguları nicel araştırma boyutunda kullanıldığı bir desendir. (Creswell ve Plano Clark, 2011). Bu araştırmada destekleme yetiştirme kursları farklı boyutlarda öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri bağlamında sorgulanmış daha sonra bu verilerden oluşturulan anket formu ile daha büyük bir çalışma grubundan destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin algılar belirlenmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılı, Sivas il merkezinde görev yapan ortaokul öğretmenleri, ortaokul öğrencileri ve öğrenci velileri oluşturmaktadır. Çalışmada nitel çalışma grubu için amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla, çalışma grubunda ortaokullarda görev yapan öğretmenler, öğrenciler ve velilerden veriler toplanmıştır. Çalışmada nitel veriler 3 ortaokuldaki 20 öğretmen, 20 öğrenci ve 20 veli ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Araştırmanın nicel boyutunda çalışma grubu için Sivas il merkez sınırları içerisindeki üç ortaokulda öğretmenler, öğrenciler ve velilerin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmada öğretmenler, öğrenciler ve veliler için örneklem alınırken basit tesadüfi örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde tüm evrenin bilgisine sahip olduğundan yansız sayılar tablosundan yararlanılmıştır. Araştırma için geliştirilen anket seçilen 75 öğretmen, 100 öğrenci ve 100 veliye uygulanmıştır. Ankete katılanların gönüllü olarak katılımları sağlanmıştır. Öğretmen ve öğrenci listelerinde seçilenlerin yerine gönüllü katılım göstermeyenlerin yerine listede bir sonraki kişiler tercih edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliği arttırmak için araştırma süreci, araştırmanın modeli, çalışma grubu, verileri toplama aracı ve süreci, verilerin analizi ve yorumlanması detaylı biçimde tanımlanmıştır.

Araştırmada inandırıcılığı sağlamak için araştırma grubu olan okullarda uzun süreli zaman geçirilmiş bulunan ortamda görüşmeler sağlanmıştır. Görüşmeler esnasında katılımcılara gerekli açıklamalar yapılmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen sonuçların çalışma grubuna benzer gruplara veya ortamlara genellenebiliyor olması için doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Katılımcılar üç farklı gruptan oluşmaktadır. Bu gruplar öğretmen, öğrenci ve velilerdir. Araştırmacı nitel verilere içerik kodlaması yapmıştır. Bu kodlamaları yaparken kodlayıcılar arasında ortak bir görüşün sağlanması

için Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen Katsayısı=Görüş benzerliği/(görüş benzerliği+ görüş farklılığı) x100. Bu formüde yapılan hesaplama sonucunun en az %80 oranında olması gözetlenmiş ve bu sonucun üzerinde %85 görüş birliği sağlanmıştır. Araştırma aşamasında elde edilen verilerin analizinde kullanılan kavramsal çerçeve ve sürece ilişkin tanıtım yapılmıştır.

Veri Toplama Süreci

Veri toplama aracı olarak hazırlanan görüşme formlarının ölçme hedefine uygun olup olmadığını belirlemek için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim üyelerinin uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşme formlarında bulunan maddelerin içerik ve hedefleri temsil etme düzeyi analiz edilmiş geribildirimler çerçevesinde gerekli düzenlemeler yapılmış ve ölçme aracı kullanılabilir hale getirilmiştir. Görüşme formları ses kaydı ile desteklenmiştir. Katılımcıların dürüst bir biçimde sorulara cevap verebilmeleri için, araştırmacı tarafından katılımcıların isimlerinin gizliliği temini sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu çalışmada "içerik analizi" yapılmıştır. Veriler dört aşamada analiz edilmiştir: 1. Verilerin kodlanması, 2. Kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi, 3. Kodların ve temaların düzenlenmesi, 4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Analiz sürecinde öncelikle, yazılı formlar deşifre edilip çözümlenmeler yapılmıştır. Öncelikle öğretmenlerin sonrasında öğrencilerin ve son olarak velilerin görüşlerinin analizinde, ifadelerin benzerliğine göre gruplamalar yapılmıştır. Çözümlenmelerde görüşüne başvuru alan öğretmenlere (Ö1, Ö2...), öğrencilere (T1, T2...) ve velilere (V1, V2...) birer kod numarası verilerek açıklamalar yapılmasına karar verilmiştir.

Nicel bölüm için uygulanan anketler, SPSS 22 istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin ortalama ve standart sapma değerleri çıkarılmış, veriler temalara göre ayrılmış, tablo haline getirilerek öğretmen, öğrenci ve velilerin anket sonuçları yorumlanmıştır. Anket aritmetik ortalamaları yorumlanırken "1 - 1,80" aralığı "kesinlikle katılmıyorum", "1,81 - 2,60" aralığı "katılmıyorum", "2,61 - 3,40" aralığı "fikrim yok", "3,41 - 4,20" aralığı "katılıyorum" ve "4,21 - 5,00" aralığı "kesinlikle katılıyorum" şeklinde değerlendirilmiştir ve yorumlanmıştır.

"Bu çalışma Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurulunun 29.12.2020... tarih ve E-60263016-050.06.04.-49196 sayılı etik kurulu kararı alınarak yürütülmüştür."

Bulgular

Bu bölümde toplanan verilerin analiz edilmesiyle oluşturulan bulgulara yer verilmiştir. Nicel bulgular bağımsız değişkenlerle birlikte, nitel bulgular ise tema ve alt temalar ile birlikte tablolar halinde gösterilmiştir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının içeriği ve önemine ilişkin bulgular

Bu başlık altında destekleme ve yetiştirme kurslarının önemine ilişkin görüşler daha sonra anket formuyla toplanan görüşler betimlenmiştir. Tablo 1'de destekleme ve yetiştirme kurslarının içeriği ve önemine ilişkin görüşlere yer verilmiştir. Öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri anket maddelerine verilen cevaplar çerçevesinde Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının İçeriği ve Önemine İlişkin Görüşler

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Önemli	- Sınavlara hazırlanma
	- Akademik başarıyı destekleme
	- Boş zamanı değerlendirme
	- Eksik yönlerini giderme
	- Yeteneklerini geliştirme
	- Fırsat eşitliği sunma
Önemli Değil	- Okuldaki dersler yeterli
	- Öğrenci merkezli değil
	- Öğrenci ve veli yeterli önemi göstermiyor
	- Devlete külfet getiriyor
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Önemli	- Dersleri tekrar etmeyi sağlama
	- Boş zamanı değerlendirme
	- Farklı yönlerde kendini geliştirme
	- Sınavlara hazırlanma
Önemli Değil	- Fazla zaman alıyor
	- Dersler kadar etkili olmuyor
	- Aynı konular derste de işlendiği için sıkıcı bir süreç
VELİ GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Önemli	- Ücretsiz olarak sınava hazırlık imkânı sunma
	- Kaliteli zaman geçirme
	- Eksik yönlerini tamamlama
	- Fırsat eşitliği sunma
	- Yeteneklerini geliştirme imkânı sunma
Önemli Değil	- Derslerin tekrarı
	- Öğrenci için sıkıcı

Destekleme ve yetiştirme kurslarının önemine yönelik görüşlere bakıldığında, katılımcılar *önemli* kategorisinde; *sınavlara hazırlanma, akademik başarıyı destekleme, boş zamanı değerlendirme, eksik yönleri giderme, yeteneklerini geliştirme, ücretsiz sınava hazırlık imkânı* gibi noktaları vurguladıkları görülmektedir. *Önemli olmadığını* belirten katılımcıların, okuldaki dersler yeterli, öğrenci merkezli değil, öğrenci ve veli yeterli önemi göstermiyor, fazla zaman alıyor gibi noktaları vurguladıkları görülmektedir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının önemli olduğunu ifade eden öğretmen, öğrenci ve velilerin sınavlara hazırlanma, akademik başarıyı destekleme, boş zamanı değerlendirme ve eksik yönleri geliştirme gibi kategorilerde önemli ve etkili olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bu durumda kursların öğrenciler için farklı boyutlarda önemli bir yeri olduğunu işaret ettiği ifade edilebilir. Yine bulgulara bakıldığında destekleme ve yetiştirme kurslarının önemli olmadığını ifade eden öğretmen öğrenci ve velilerin okul dersleri yeterli, fazla zaman alıyor, dersler kadar etkili olmuyor gibi kategorilerde önemli ve etkili olmadığını belirttikleri görülmüştür. Bu durumda destekleme ve yetiştirme kurslarının olumsuz yönleri olarak öne çıktığı söylenebilir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının önemine ilişkin yapılan açıklamalardan bazıları şöyledir. “Özellikle merkezi sınav (LGS) yapılan gruplar için gerekli. Gerekli olmasının bir diğer nedeni de merkezi sınavlardaki soru tarzları ve konularla okulda öğretilenlerin eş zamanlı olmaması. Okulda soru çözümüne zaman kalmıyor. Hafta sonları öğrenci sınava yönelik çalışıyor. Böylece hem hafta içi derslerdeki eksiklerini tamamlıyor hem de sınavlara hazırlanıyor. Eksikleri olmasa dahi kazanımların pekişmesi sağlanıyor, akademik başarı destekleniyor.” (Ö6)

“Evet, önemli ve gerekli olduğunu düşünüyorum. Hafta içi dersler yoğun oluyor. Mutlaka eksik yönlerimiz kalıyor. LGS’ye de hafta içi hazırlanma şansımız olmuyor. Hafta sonu DYK ile hem eksik kalan yönlerimizi tamamlıyoruz hem de sınava hazırlanıyoruz. Ayrıca konuların pekiştirilmesini sağlıyor.” (T8)

“Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerimiz için gerekli ve önemli olduğunu düşünüyorum. Sınavlara hazırlık için faydalı. Hafta sonu öğrenciler için sıkıcı olsa da veli olarak boş zamanlarını değerlendirdiklerini düşünüyorum.” (V3)

Görüşler incelendiğinde öğretmen, öğrenci ve velilerin kursların öğrenciler için gerekli ve önemli olduğunu ifade ettikleri söylenebilir. Özellikle sınavlara hazırlanmada, eksik yönlerin tamamlanmasında, konuların pekiştirilmesinde ve boş zamanların değerlendirilmesinde kursların önemli ve gerekli olduğu ifade edilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen, Öğrenci ve Veli Algılarına Göre DYK’lerin Öneme İlişkin Bulgular

	Kategoriler	N	\bar{X}	ss
Öğretmen Sonuçları	-Öğrenciler sınavlara iyi hazırlanırlar	75	4.57	0.59
	-Öğrencilerin akademik başarıları desteklenir	75	4.61	0.56
	-Öğrencilere kaliteli zaman geçirme imkânı sağlanır	75	4.54	0.64
	-Öğrencilerin yetenekleri geliştirilir	75	3.12	0.97
	-Öğrencilere yeni fırsatlar sunulur	75	4.17	0.68
	-Öğrencilere derslerdeki eksikleri tamamlama imkânı sunulur	75	4.68	0.54
	-Öğrenciler zamanlarını boşa harcarlar	75	1.54	0.79
	-Öğrenciler sıkıcı etkinlik yapmış olurlar	75	1.68	0.85
	-Öğrenciler devlete maddi yük oluşturlar	75	1.84	0.88
	Öğrenci Sonuçları	-Öğrenciler sınavlara iyi hazırlanırlar	100	4.52
-Öğrencilerin akademik başarıları desteklenir		100	4.50	0.85
-Öğrencilere kaliteli zaman geçirme imkânı sağlanır		100	4.52	0.81
-Öğrencilerin yetenekleri geliştirilir		100	3.03	1.09
-Öğrencilere yeni fırsatlar sunulur		100	4.20	0.97
-Öğrencilere derslerdeki eksikleri tamamlama imkânı sunulur		100	4.52	0.82
-Öğrenciler zamanlarını boşa harcarlar		100	1.60	0.72
-Öğrenciler sıkıcı etkinlik yapmış olurlar		100	1.76	0.80
-Öğrenciler devlete maddi yük oluşturlar		100	1.90	1.02

Veli Sonuçları	-Öğrenciler sınavlara iyi hazırlanırlar	100	4.45	0.94
	-Öğrencilerin akademik başarıları desteklenir	100	4.42	0.96
	-Öğrencilere kaliteli zaman geçirme imkânı sağlanır	100	4.40	0.95
	-Öğrencilerin yetenekleri geliştirilir	100	2.94	1.01
	-Öğrencilere yeni fırsatlar sunulur	100	4.07	1.02
	-Öğrencilere derslerdeki eksikleri tamamlama imkânı sunulur	100	4.43	0.93
	-Öğrenciler zamanlarını boşa harcarlar	100	1.79	0.99
	-Öğrenciler sıkıcı etkinlik yapmış olurlar	100	1.76	1.03
	-Öğrenciler devlete maddi yük oluştururlar	100	1,97	0.95

Araştırmanın önem temasına ilişkin nicel bulgulara bakıldığında öğretmen, öğrenci ve velilerin destekleme ve yetiştirme kurslarını öğrenciler için önemli gördükleri ifade edilebilir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinin benzerlik gösterdiği söylenebilir. Katılımcıların tamamı en yüksek ortalama puanı “*öğrenciler sınavlara iyi hazırlanırlar*” maddesine verdikleri görülmüştür. Katılımcılar “*öğrencilerin akademik başarıları desteklenir*”, “*öğrencilerin kaliteli zaman geçirmeleri sağlanır*”, “*yeni fırsatlar sunulur*” ve “*öğrencilere derslerdeki eksiklerini tamamlama imkânı sunulur*” maddelerine de yüksek puan vermişlerdir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin düşük puan verdikleri maddelerde de benzerlik söz konusudur. Katılımcıların “*öğrenciler zamanlarını boşa harcarlar*”, “*öğrenciler sıkıcı etkinlik yapmış olurlar*” ve “*öğrenciler devlete maddi yük oluştururlar*” maddelerinde algılarının düşük olduğu görülmüştür. Ankete göre öğretmen, öğrenci ve velilerin destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenciler için önemli olduğu noktasında birleştikleri sonucuna ulaşılabilir.

Destekleme ve yetiştirme kursları öğretimsel materyallerine ilişkin bulgular

Bu başlık altında öğretimsel materyallere ilişkin görüşler daha sonra anket formuyla toplanan görüşler betimlenmiştir. Tablo 3’de destekleme ve yetiştirme kursları öğretimsel materyallerine ilişkin görüşlere yer verilmiştir. Bu başlık altında öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri anket maddelerine verilen cevaplar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Materyal Koşulları ile İlgili Görüşler

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Yeterli	- Konu tekrarı için test çözme
	- Akıllı tahta ile tekrar çalışması
	- Ders kitaplarından faydalanma
Yeterli Değil	- Kaynak kitap(soru bankası, test kitabı v.b.) ile destekleme
	- Uygulamalı dersler (müzik, görsel sanatlar, beden eğitimi v.b.) için materyal sağlama
	- Deneme sınavlarının sayısını artırma
	- İnteraktif uygulamalar ile destekleme
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Yeterli	- Ders kitaplarından faydalanma
	- Akıllı tahtadan faydalanma
	- Fotokopi ile test çözme
Yeterli Değil	- Kaynak kitap(soru bankası, test kitabı v.b.) ile destekleme
	- Deneme sınavları sayısını artırma

Öğretmen Sonuçları	-Öğrencilere test çözme imkânı verilir	75	4.78	0.41
	-Öğrencilere akıllı tahta ile eğitim verilir	75	4.62	0.58
	-Öğrencilere kaynak kitap (soru bankası v.b.) temin edilir	75	2.00	1.00
	-Öğrencilere yeterince deneme sınavı yapılır	75	2.34	1.07
	-Öğrencilere etkileşimli uygulamalarla ders işlenir	75	3.89	0.70
	-Öğrencilere uygulamalı dersler (Müzik, Görsel S. v.b) için materyal desteği sağlanır	75	1.94	0.97
	-Öğrencilere gerekli kırtasiye desteği verilir	75	1.80	0.83
	-Öğrencilere EBA üzerinden destek sunulur	75	4.06	0.62
Öğrenci Sonuçları	-Öğrencilere test çözme imkânı verilir	100	4.56	0.75
	-Öğrencilere akıllı tahta ile eğitim verilir	100	4.60	0.69
	-Öğrencilere kaynak kitap (soru bankası v.b.) temin edilir	100	1.81	1.01
	-Öğrencilere yeterince deneme sınavı yapılır	100	2.43	1.13
	-Öğrencilere etkileşimli uygulamalarla ders işlenir	100	3.47	1.08
	-Öğrencilere uygulamalı dersler (Müzik, Görsel S. v.b) için materyal desteği sağlanır	100	1.64	0.91
	-Öğrencilere gerekli kırtasiye desteği verilir	100	1.80	1.03
	-Öğrencilere EBA üzerinden destek sunulur	100	3.70	1.01
Veli Sonuçları	-Öğrencilere test çözme imkânı verilir	100	4.49	0.88
	-Öğrencilere akıllı tahta ile eğitim verilir	100	4.39	0.87
	-Öğrencilere kaynak kitap (soru bankası v.b.) temin edilir	100	1.80	0.84
	-Öğrencilere yeterince deneme sınavı yapılır	100	2.26	1.07
	-Öğrencilere etkileşimli uygulamalarla ders işlenir	100	3.56	1.08
	-Öğrencilere uygulamalı dersler (Müzik, Görsel S. v.b) için materyal desteği sağlanır	100	1.75	0.74
	-Öğrencilere gerekli kırtasiye desteği verilir	100	1.82	0.78
	-Öğrencilere EBA üzerinden destek sunulur	100	3.73	1.04

Araştırmanın materyal temasına ilişkin bulgulara bakıldığında öğretmen, öğrenci ve velilerin destekleme ve yetiştirme kurslarını öğrenciler için bir çok yönden yetersiz gördükleri ifade edilebilir. Anket bulguları incelendiğinde öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinin örtüştüğü söylenebilir. Katılımcılar en düşük ortalama puanları “öğrencilere gerekli kırtasiye desteği verilir”, “öğrencilere kaynak kitap (soru bankası v.b.) temin edilir”, “öğrencilere uygulamalı dersler (müzik, görsel s. v.b.) için materyal desteği sağlanır”, ve “öğrencilere yeterince deneme sınavı yapılır” maddelerine verdikleri görülmüştür. Katılımcıların bu cevaplarından hareketle destekleme ve yetiştirme kurslarının materyal desteğine ihtiyacı olduğu söylenebilir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin bu tema da görüşlerinde benzerlik vardır. Katılımcılar “öğrencilere test çözme imkânı verilir”, “öğrencilere akıllı tahta ile eğitim verilir”, etkileşimli uygulamalar ile ders işlenir” ve “öğrencilere Eğitim Bilişim Ağı üzerinden destek sunulur” maddelerini yüksek algıladıkları görülmüştür.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel sürecine ilişkin ilişkiler bulgular

Bu başlık altında destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel sürecine ilişkin görüşlere Tablo 5’de yer verilmiştir. Bu başlık altında öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine ilişkin bulgular ise Tablo 6’de sunulmuştur.

Tablo 5. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğretimsel Sürecine İlişkin Görüşler

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Etkili	- Sınavlara hazırlık için destek olma
	- Akademik başarının artırılması için destek olma
	- Eksiklerin tamamlanması için zaman tanıma
Etkili Değil	- Sadece test çözme yöntemi kullanılması
	- Yeterli zamanın tanınmaması
	- Öğrenci merkezli çalışma olmaması
	- Öğrenci seviye gruplarının oluşturulması
	- Değerlendirme ve geri bildirim eksikliği
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Etkili	- Merkezi sınavlar için test tekniğini geliştirme
	- Rekabet ortamı ile kendini geliştirme
	- Tekrar çalışmaları imkânı sunma
Etkili Değil	- Konu anlatımının yetersiz olması
	- Ders saatlerinin yetersiz olması
	- Farklı eğitim kurumlarında ve farklı öğretmenlerle eğitim olmaması
	- Monoton, tekdüze ders süreci
VELİ GÖRÜŞLERİ	
KATEGORİ	ALT KATEGORİ
Etkili	- Eksik yönlerin tamamlanması için zaman tanıma
	- Sınavlar için test tekniğinin geliştirilmesi
Etkili Değil	- Farklı eğitim kurumlarında ve farklı öğretmenlerle eğitim olmaması
	- Ders saatlerinin yeterli olmaması
	- Tek tip öğretim tekniğinin sıkıcı olması

ÖĞRETİMSSEL SÜREÇ TEMASI

Tablo 5 incelendiğinde destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretimsel sürece ilişkin görüşlere bakıldığında etkili olduğunu belirten katılımcıların sınavlara *hazırlık için destek olma*, *akademik başarının artırılması için destek olma*, *eksiklerin tamamlanması için zaman tanıma*, *merkezi sınavlar için test tekniğini geliştirme*, *rekabet ortamı ile kendini geliştirme*, *tekrar çalışmaları imkânı sunma* gibi noktaları vurguladıkları söylenebilir. Etkili olmadığını belirten katılımcıların ise *sadece test çözme yöntemi kullanılması*, *yeterli zamanın tanınmaması*, *öğrenci merkezli çalışma olmaması*, *öğrenci seviye gruplarının oluşturulmaması*, *değerlendirme ve geri bildirim eksikliği*, *monotonluk ve tekdüze ders süreci* gibi noktaları vurguladıkları söylenebilir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel sürece ilişkin yapılan açıklamalarda şunları ifade etmişlerdir.

“Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretimsel sürecin etkili olduğunu düşünüyorum kurslar test çözme ve sınavlara hazırlanma imkânı sağlıyor. Farklı yöntem ve tekniklerle eğitim veriliyor. Akıllı tahta sisteminden faydalanılıyor. Derslerde işlenen konuların tekrar edilmesi sağlanıyor. Ayrıca sonunda deneme sınavları ile değerlendirme çalışmaları yapılıyor.” (Ö13)

Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel süreç bakımından etkili olduğunu düşünüyorum. Öğretimsel süreçte test çözme, sınavlara hazırlanma çalışmaları yapılıyor. Değerlendirme çalışmaları da yapılıyor. Ayrıca tekrar çalışmaları ile konuların pekiştirilmesi sağlanıyor. Öğretimsel süreçte öğretmenlerimizin bazıları farklı yöntem ve teknik ile konuları işlerken bazıları tek düze eğitim veriyor. Örneğin matematik için ders saatleri artırılabilir. (T12)

Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretimsel süreç etkili değil. Gördüğüm kadarıyla öğretmenler monoton ve tek düze eğitim yapıyorlar. Farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması süreci daha etkili yapar. Farklı yöntem ve tekniklerle eğitim zenginleştirilmeli. Sınavlara hazırlık için öğrenci grupları oluşturulmalı. Deneme sınavlarının sayısı artırılmalı.” (V9)

Öğretimsel süreç temasına ilişkin görüşlere bakıldığında destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretimsel sürecin etkili ve verimli olduğunu ifade edebiliriz. Kurslarda tekrar çalışmalarının yapılması, merkezi sınavlar için test çözümüne ağırlık verilmesi, derslerin farklı yöntem ve tekniklerle işlenmesi, değerlendirme çalışmalarına yer verilmesi olumlu ve etkili yönler olarak belirtilmiştir. Ders saatlerinin artırılması ve seviye grupları oluşturulması da süreç ile ilgili beklentiler olarak ifade edilebilir.

Araştırmanın öğretimsel süreç temasına ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilere yönelik nicel bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen, Öğrenci ve Veli Algılarına Göre DYK'ların Öğretimsel Sürecine İlişkin Bulgular

	Kategoriler	N	\bar{X}	ss
Öğretmen Sonuçları	-Öğrencilerin sınavlara etkili hazırlanması sağlanır	75	4.66	0.57
	-Öğrencilerin test çözmelerine imkân verilir	75	4.64	0.58
	-Öğrencilerin seviye gruplarına göre eğitilmeleri sağlanır	75	2.85	0.92
	-Öğrencilere rekabet ortamı sağlanır	75	3.38	0.97
	-Öğrencilere farklı yöntem ve tekniklerle eğitim verilir	75	4.16	0.80
	-Öğrencilere monoton, tekdüze eğitim verilir	75	2.10	0.96
	-Öğrencilere tekrar çalışmalarına imkân sağlanır	75	4.50	0.57
	-Öğrencilere değerlendirme çalışmaları uygulanır	75	4.29	0.65
	-Öğrencilere yeterli ders saati sağlanır	75	4.02	0.77
Öğrenci Görüşleri	-Öğrencilerin sınavlara etkili hazırlanması sağlanır	100	4.53	0.74
	-Öğrencilerin test çözmelerine imkân verilir	100	4.57	0.72
	-Öğrencilerin seviye gruplarına göre eğitilmeleri sağlanır	100	2.85	1.20
	-Öğrencilere rekabet ortamı sağlanır	100	3.59	1.13
	-Öğrencilere farklı yöntem ve tekniklerle eğitim verilir	100	4.04	0.93
	-Öğrencilere monoton, tekdüze eğitim verilir	100	2.49	1.02
	-Öğrencilere tekrar çalışmalarına imkân sağlanır	100	4.21	0.74
	-Öğrencilere değerlendirme çalışmaları uygulanır	100	4.08	0.80
	-Öğrencilere yeterli ders saati sağlanır	100	4.15	0.74

Veli Görüşleri	-Öğrencilerin sınavlara etkili hazırlanması sağlanır	100	4.41	0.87
	-Öğrencilerin test çözmelerine imkân verilir	100	4.49	0.79
	-Öğrencilerin seviye gruplarına göre eğitilmeleri sağlanır	100	2.73	1.09
	-Öğrencilere rekabet ortamı sağlanır	100	3.39	1.22
	-Öğrencilere farklı yöntem ve tekniklerle eğitim verilir	100	4.01	0.94
	-Öğrencilere monoton, tekdüze eğitim verilir	100	2.26	0.84
	-Öğrencilere tekrar çalışmalarına imkân sağlanır	100	4.11	0.94
	-Öğrencilere değerlendirme çalışmaları uygulanır	100	4.10	0.84
	-Öğrencilere yeterli ders saati sağlanır	100	4.01	0.99

Araştırmanın öğretimsel süreç temasına ilişkin anket bulgularında öğretmen öğrenci ve velilerin destekleme ve yetiştirme kurslarını öğrenciler için etkili gördükleri ifade edilebilir. Katılımcılar “öğrencilerin sınavlara etkili hazırlanması sağlanır”, “öğrencilere test çözmelerine imkân verilir”, “tekrar çalışmalarına imkân sağlanır”, “öğrencilere farklı yöntem ve tekniklerle eğitim verilir”, “değerlendirme çalışmaları uygulanır”, “yeterli ders saati sağlanır” yargılarına ilişkin algıları daha yüksektir. Bu bulgulara bakarak destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel süreç bakımından etkili ve verimli olduğunu söyleyebiliriz. Katılımcılar “öğrencilere monoton, tekdüze eğitim verilir”, “öğrenciler seviye gruplarına göre eğitilmeleri sağlanır” yargılarını düşük düzeyde algılamışlardır. Bu maddelere verilen puanlara bakıldığında kurslarda farklı yöntem ve tekniklerle ders işlendiği ancak öğrencilerin seviye gruplarına ayrılmadıkları anlaşılmaktadır.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının idari işlemler ve düzenlemelerine ilişkin bulgular

Bu başlık altında destekleme ve yetiştirme kurslarının idari işlemler ve düzenlemelere ilişkin görüşler daha sonra anket formuyla toplanan görüşler betimlenmiştir. Tablo 7’de destekleme ve yetiştirme kursların idari işlemler ve düzenlemelere ilişkin görüşlere yer verilmiştir. Bu başlık altında ayrıca öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri anket maddelerine verilen cevaplar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 7. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında İdari İşlemler ve Düzenlemelere İlişkin Görüşler

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ		
KATEGORİ		
İDARI İŞLEMLER VE DÜZENLEMELER	- İdareciler resmi işlemleri takip ediyorlar	
	- Öğretmen görüşlerinin yeterince dikkate alınmaması	
	- Yeterli denetimlerin yapılması	
	- Öğretmeni değil öğrenciyi merkeze alarak kurs açılması	
	- Materyal temini noktasında çaba harcanması	
	- Ortak hedefler etrafında birliktelik sağlama	
	- Takım çalışmasına önem verme	
	ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	
	KATEGORİ	
	- Ders programlarını öğrenci merkezli düzenleme	
- Öğrenci devam devamsızlık takibi yapılması		
- Sosyal etkinlik çalışmaları yapılması		
- Kurslar hakkında öğrencileri bilgilendirme		
VELİ GÖRÜŞLERİ		
KATEGORİ		

- Kursların açılması için çalışma
- Öğrencilerin kurslara devamlarına yönelik çalışmalar
- Öğrencilere kurs çalışmalarında rehberlik etme
- Materyal ve teknik destek sağlama

Tablo 7 incelendiğinde idari işlem ve düzenleme ilişkin öğrencilerin *ders programlarını öğrenci merkezli düzenleme, öğrenci devam devamsızlık takibi yapılması, sosyal etkinlik çalışmaları yapılması, kurslar hakkında öğrencileri bilgilendirme* yargılarını öncelikle vurguladıkları söylenebilir. Velilerin, *kursların açılması için çalışma, öğrencilerin kurslara devamlarına yönelik çalışmalar, öğrencilere kurs çalışmalarında rehberlik etme, materyal ve teknik destek sağlama* konularını ifade ettikleri görülmektedir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının idari işlem ve düzenlemelere ilişkin yapılan açıklamalarda bazıları şöyledir.

“Destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik okul yöneticileri olumlu yaklaşım içerisindedirler. Öğrencilerin kurslara katılımını ve devam işlemlerini takip ediyorlar. Ayrıca öğretmenlerin de kurslarda görev alması için çalışmalar yapılıyor. Öğretmen ve öğrencilere gerekli rehberlik çalışmaları yapılıyor. Takım çalışması içerisinde, ortak hedefler doğrultusunda kurslar yürütülüyor. Kurs denetimlerine de ağırlık verilebilir.” (Ö16)

“Okul yöneticileri kurslara katılım noktasında bizleri teşvik ediyor, kursların içeriği ve önemi hakkında bizlere rehberlik ediyorlar. Yöneticilerimizden beklentimiz kurslarda kaynak kitaba ihtiyacımız oluyor. Ayrıca sosyal etkinlik (piknik, gezi v.b.) yapılırsa daha motive olacağımızı düşünüyorum.” (T13)

“Kursların açılması için çok çaba sarf ediyorlar. Öğrencilerin kurslara katılımı için bizlere gerekli bilgilendirmeleri yapıyorlar. Beklentim kurslarda öğrencilere kaynak kitap temin edilmesi. Bu yönde yöneticiler girişimde bulunabilirler. Ayrıca sanat içerikli dersler için materyal temin edilmesi gerekli.” (V12)

Katılımcı görüşlerine göre yöneticilerin kursların açılması ve yürütülmesi aşamalarında olumlu ve yapıcı tutum sergiledikleri söylenebilir. *Paydaşlara gereken rehberliğin yapılması, öğrencilerin kurslara devamının sağlanması, öğrenci merkezli ders programları düzenlenmesi* olumlu tutumlar olarak sıralanabilir. Bununla birlikte sosyal etkinlikler yapılmaması, materyal desteği sağlanamaması gibi konularda yöneticilere eleştiriler getirilmiştir.

Araştırmanın yönetici tutum ve davranışları temasına ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilere yönelik anket sonuçları aşağıdaki tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmen, Öğrenci ve Veli Algılarına Göre DYK’lar da İdari İşlem ve Düzenlemelere İlişkin Bulgular

	Kategoriler	N	\bar{X}	ss
Öğretmen Sonuçları	-Kurslarda yöneticiler paydaşların görüşlerini önemser	75	4,20	0,65
	-Kurslarda yöneticiler yeterli ders denetimin yapar	75	2,66	1,09
	-Kurslarda yöneticiler takım çalışmasına önem verir	75	4,00	0,82
	-Kurslarda yöneticiler ders programını öğrenci merkezli düzenler	75	3,70	1,01
	-Kurslarda yöneticiler öğrenci devam devamsızlık takibini özenle yapar	75	4,40	0,51
	-Kurslarda yöneticiler sosyal etkinlik çalışmaları yaparlar	75	2,04	0,51
	-Kurslarda yöneticiler öğrencilere materyal ve teknik destek sağlar	75	2,46	1,14
	-Kurslarda yöneticiler öğretmeni değil öğrenciyi merkeze alan bir anlayışı benimser	75	3,58	1,06
	-Kurslarda yöneticiler paydaşlara gerekli rehberlik çalışmalarını yaparlar	75	4,18	0,58
			75	4,18

Öğrenci Sonuçları	-Kurslarda yöneticiler paydaşların görüşlerini önemser	100	4,14	0,93
	-Kurslarda yöneticiler yeterli ders denetimin yapar	100	2,93	1,13
	-Kurslarda yöneticiler takım çalışmasına önem verir	100	3,82	0,98
	-Kurslarda yöneticiler ders programını öğrenci merkezli düzenler	100	3,76	1,13
	-Kurslarda yöneticiler öğrenci devam devamsızlık takibini özenle yapar	100	4,08	0,93
	-Kurslarda yöneticiler sosyal etkinlik çalışmaları yaparlar			
	-Kurslarda yöneticiler öğrencilere materyal ve teknik destek sağlar	100	2,42	1,03
	-Kurslarda yöneticiler öğretmeni değil öğrenciyi merkeze alan bir anlayışı benimser	100	3,68	1,10
	-Kurslarda yöneticiler paydaşlara gerekli rehberlik çalışmalarını yaparlar	100	3,88	1,07
		100	4,20	0,78
Veli Sonuçları	-Kurslarda yöneticiler paydaşların görüşlerini önemser	100	3,96	1,02
	-Kurslarda yöneticiler yeterli ders denetimin yapar	100	2,83	1,07
	-Kurslarda yöneticiler takım çalışmasına önem verir	100	3,73	1,07
	-Kurslarda yöneticiler ders programını öğrenci merkezli düzenler	100	3,85	1,01
	-Kurslarda yöneticiler öğrenci devam devamsızlık takibini özenle yapar	100	4,16	0,84
	-Kurslarda yöneticiler sosyal etkinlik çalışmaları yaparlar			
	-Kurslarda yöneticiler öğrencilere materyal ve teknik destek sağlar	100	2,17	0,85
	-Kurslarda yöneticiler öğretmeni değil öğrenciyi merkeze alan bir anlayışı benimser	100	2,25	0,90
	-Kurslarda yöneticiler paydaşlara gerekli rehberlik çalışmalarını yaparlar	100	3,80	0,97
		100	4,00	0,99

Araştırmanın idari işlem ve düzenleme temasına ilişkin bulgulara bakıldığında öğretmen, öğrenci ve velilerin yönetici tutum ve davranışlarını olumlu gördükleri söylenebilir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinin benzer yönde olduğu ifade edilebilir. Katılımcılar “yöneticiler öğrenci devam devamsızlık takibini özenle yaparlar”, “yöneticiler paydaşların görüşlerini önemser”, “yöneticiler paydaşlara gerekli rehberlik çalışmalarını yaparlar”, “yöneticiler takım çalışmasına önem verirler”, “yöneticiler ders programını öğrenci merkezli düzenler” ve “yöneticiler öğretmeni değil öğrenciyi merkeze alan bir anlayışı benimser” yargılarında algılarının yüksek olduğu görülmüştür. Katılımcılar “yöneticiler sosyal etkinlik çalışmaları yaparlar”, “yöneticiler materyal ve teknik destek sağlar” ve “ yöneticiler yeterli ders denetimini yaparlar” maddelerini ise daha düşük düzeyde algılamışlardır.

Destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik önerilere ilişkin bulgular

Bu başlık altında destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik önerilere ilişkin görüşler daha sonra anket formuyla toplanan görüşler betimlenmiştir. Tablo 9’de destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin önerilere yer verilmiştir. Bu başlık altında öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri anket maddelerine verilen cevaplar Tablo 10’de sunulmuştur.

Tablo 9. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular

ÖNERİLER TEMASI	ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	
	KATEGORİ	
	-	Kaynak kitap ihtiyacının karşılanması
	-	Deneme sınav sayısının artırılması
	-	Değerlendirme ve geri bildirim sisteminin geliştirilmesi
	-	Öğretmen ve öğrencilerin farklı okullarda derse girmesi
	-	Kurs merkezleri oluşturulması, her okulda kurs açılmaması
	-	Kurslarda öğrenci seviye gruplarının oluşturulması
	-	Kursların sosyal etkinliklerle desteklenmesi
	-	Öğretmen merkezli değil öğrenci merkezli kurslar planlanması
-	Kursların denetim sisteminin geliştirilmesi	
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ		
KATEGORİ		
-	Kaynak kitap ihtiyacının karşılanması	
-	Derslere farklı öğretmenlerin girmesi	
-	Derslerin konu anlatımı ağırlıklı olması, sadece test odaklı olmaması	
-	Deneme sınavlarının artırılması	
-	Sosyal etkinlik çalışmaları yapılması	
-	Ders saati sürelerinin artırılması	
VELİ GÖRÜŞLERİ		
KATEGORİ		
-	Kaynak kitap ihtiyacının karşılanması	
-	Farklı okullarda ve farklı öğretmenler ile kurs yapılması	
-	Kursların denetiminin dikkatli yapılması	
-	Kursların öğrencilere cazip gelmesi için çalışma yapılması	
-	Veli ile işbirliğinin artırılması	

Tablo 9 incelendiğinde öğrencilerin ise kaynak kitap ihtiyacının karşılanması, derslere farklı öğretmenlerin girmesi, derslerin konu anlatımı ağırlıklı olması, sadece test odaklı olmaması, deneme sınavlarının artırılması, sosyal etkinlik çalışmaları yapılması, ders saati sürelerinin artırılması yargılarını belirtmişlerdir. Veliler de kaynak kitap ihtiyacının karşılanması, farklı okullarda ve farklı öğretmenler ile kurs yapılması, kursların denetiminin dikkatli yapılması, kursların öğrencilere cazip gelmesi için çalışma yapılması, veli ile işbirliğinin artırılması yargılarında görüş belirtmişlerdir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının öneriler temasına ilişkin açıklamalarda şunları ifade etmiştir:

“Destekleme yetiştirme kursları için öncelikle kaynak kitap temin edilmesi gerekir. Ders kitapları yetersiz kalıyor. Deneme sınavlarının sayısının da artırılması gerektiğini düşünüyorum. Değerlendirme ve geri bildirim önemli. Öğrenciler kurslarda seviye belirleme sınavı ile seviye gruplarına ayrılmalı. Daha verimli dersler böylece işlenebilir. Her okulda kurs açılması yerine kurs merkezleri oluşturulmalı. Böylece hem öğretmenler hem de öğrenciler farklı okullarda derse girecekleri için bir heyecan oluşur” (Ö19)

“Kurslarda materyal desteğine ihtiyacımız var. Kaynak kitaplar, müzik, beden eğitimi ve resim materyalleri kurslarda verilmeli. Aynı okulda kurs olması sıkıcı oluyor. Kurs merkezleri oluşturulmalı.” (T16)

“Kursların öğrencilere cazip hale getirilmesi için sosyal etkinlik çalışmaları yapılabilir. Çünkü öğrenciler kurslarda zamanla sıkılabiliyorlar. Kaynak kitapların öğrencilere verilmesi gerekir. Deneme sınavlarının yapılması gerekir. Velilerle işbirliği çalışmaları da yapılabilir.” (V15)

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada ortaokullarda Destekleme ve Yetiştirme Kursu'nda görev alan öğretmenlerin, öğrencilerin ve Destekleme ve Yetiştirme Kursu'nda öğrencisi bulunan velilerin kurslarla ilgili görüş ve algılarını betimlemek amaçlanmıştır. Bu çerçevede önce nitel olarak durum saptanmış daha sonra geliştirilen anketle öğretmen, öğrenci ve velilerin algıları betimlenmiştir. Karma yöntemle yürütülen çalışmada keşfedici desen kullanılarak destekleme ve yetiştirme kurslarının güncel olarak durumu incelenmiştir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının önemine ilişkin sonuç ve tartışma

Destekleme ve yetiştirme kurslarının önemine ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerine göre kursların öğrenciler için önemli bir yere sahip olduğunu görülmektedir. Öğrencilerin merkezi sınavlara hazırlanmaları, akademik başarılarının artırılması, derslerdeki eksiklerinin tamamlanması, yeteneklerinin geliştirilmesi, öğrencilerin kaliteli ve verimli zaman geçirmesi ve öğrencilere yeni fırsatlar verilmesi gibi durumlardan dolayı öğrenciler için destekleme ve yetiştirme kurslarının önemli bir yerinin olduğu ifade edilmiştir. Ulaşılan sonuç Sarıca'nın (2018) destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili yaptığı araştırmada; derste öğrenilenlerin tekrar edilmesi, pekiştirilmesi, kursun ücretsiz olması ve fırsat eşitliği, konu eksikliklerinin giderilebilmesi, anlaşılmayan konulara odaklanma, kalıcı öğrenmeye olumlu katkı, uygulamaya imkân tanınması, deneyim kazandırma, daha fazla soru çözülmesi gibi sonuçlar ile paralellik göstermektedir. Biber ve Tuna (2017)'da destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan ortaokul öğrencileri ile ilgili yaptıkları çalışmada öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun kursların kendilerini ulusal sınavlara yeterince hazırladığını ifade ettikleri görülmüştür. Bu durumun kurslarda sınava yönelik etkinliklerin yapılmasından kaynaklandığını ve yapılan çalışmaların öğrenciler açısından olumlu sonuçlar ortaya çıkardığını söylenebilir. Destekleme ve yetiştirme kursları gerek nitel gerek nicel sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde öğretmen, öğrenci ve veliler için önemli bir yere sahiptir. Kurslar aracılığıyla birçok öğrencinin öğrenme niteliğinde artma olduğunu söylemek mümkündür.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel materyal koşullarına ilişkin sonuç ve tartışma

Araştırmanın materyal koşulları ile ilgili olarak destekleme ve yetiştirme kurslarında materyal kullanımının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilere yeterli kaynak kitap verilmediği, gerekli kırtasiye ihtiyacının karşılanmadığı, yeterince deneme sınavı yapılmadığı ve uygulamalı dersler (Müzik, Beden Eğ. v.b.) için materyal desteği verilmediği öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından ifade edilmiştir. Müzik, Beden Eğitimi, Görsel Sanatlar derslerinde ders materyali olmaması kursların amacına ulaşmasında sıkıntılara neden olacağı söylenebilir. Merkezi sınavlara hazırlanmak amacıyla kurslara gelen öğrenciler için de test kitabı, konu anlatımlı kitaplar ve deneme sınavları ile destek olunması kursların verimliliğini önemli ölçüde artıracak etmenler olarak görülebilir. Türküresin'in (2018) destekleme ve yetiştirme kurslarında yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerini incelediği çalışmada öğretmenlerin en çok kaynak eksikliğinden şikayetçi oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bozbayındır ve Kara'nın (2017) benzer araştırmasında da öğretmenler özellikle kursların ihtiyaçlarını karşılayacak kaynaklar sağlanmasını önermektedir.

Sınava hazırlanmak için kullanılan yaprak test, test kitabı, konu anlatım kitapları gibi hazırlık kaynakların çok yüksek fiyatlarla satıldığı düşünüldüğünde, maddi durumu iyi olmayan

öğrencilerin bu kaynaklara ulaşması zorlaşmaktadır. Ücretsiz sunulan kurs hizmetinin yanında daha fazla test ile hazırlık sürecini güçlendirmek, daha fazla deneme sınavı ile öğrencileri sinava yoğunlaştırmak, bu kaynakların sayılarının artırarak öğrencilerin çeşitli ve çok fazla soru tipleri karşılaşmalarının sağlanmasının hiç şüphesiz öğrencinin yararına olacağı düşünülmektedir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının etkililiğinin artırılması için öğrencilerin materyal desteğine ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşılabilir. Bununla birlikte öğrencilere test çözme imkânı verildiği, akıllı tahtadan yararlanıldığı, etkileşimli uygulamaların kullanıldığı ve öğrencilere EBA üzerinden destek sağlandığı katılımcılarca belirtilmiştir. Araştırmanın nitel bölümünde materyal eksikliği bakımından belirtilen alt kategoriler araştırmanın nicel bölümünde de katılımcılarca düşük düzeyde algılandığı görülmüştür. Bu bakımdan araştırmanın nitel boyutunun nicel verilerle desteklendiği ifade edilebilir. Kaynak kitap yetersizliği, deneme sınavlarının yetersizliği, uygulamalı eğitimi gerektiren derslerde materyal eksikliği her iki bölümde de katılımcılarca kurslarda görülen eksiklikler olarak belirtilmiştir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretimsel sürecine ilişkin sonuç ve tartışma

Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretimsel süreç ile ilgili öğretmen, öğrenci ve velilerin sürecin etkili olduğuna ilişkin görüşlerinin ön plana çıktığı söylenebilir. Öğrencilerin sınavlara etkili hazırlanmasının sağlanması, öğrencilerin test çözmelerine olanak verilmesi, tekrar çalışmalarına imkân verilmesi, değerlendirme çalışmalarına yer verilmesi, farklı yöntem ve tekniklerle ders işlenmesi bölümlerinde katılımcılar kursların etkili olduğunu belirtmişlerdir. Kurslarda monoton tekdüze eğitim verilmediği farklı yöntem ve tekniklerle derslerin işlendiği verilerden anlaşılmaktadır. Öğrencilerin seviye gruplarına göre eğitilmeleri ve rekabet ortamının oluşturulması konularında katılımcılar kesin bir yargıda bulunamamışlardır. Bu durumun kurs merkezlerindeki farklı uygulamalardan kaynaklandığı söylenebilir. Öğretimsel sürecin kursların verimliliğini doğrudan etkilediği düşünülürse süreçle ilgili katılımcıların olumlu görüş bildirmeleri kursların öğretimsel süreç yönünden verimli ve etkili olduğu sonucunu gösterir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının idari işlemler ve düzenlemelerine ilişkin sonuç ve tartışma

Destekleme ve yetiştirme kurslarında yöneticilerin tutum ve davranışları ile ilgili öğretmen, öğrenci ve velilerin yöneticilerin kurslara yönelik olumlu ve gayretli olduklarını ifade ettikleri söylenebilir. Kurslarda yöneticiler paydaşlarının görüşlerini önemser, yöneticiler takım çalışmasına önem verir, ders programlarını öğrenci merkezli düzenler, öğrenci devam devamsızlık takibini yapar, öğretmeni değil öğrenciyi merkeze alan bir anlayışı benimser, yöneticiler paydaşlara gerekli rehberlik çalışmalarını yaparlar başlıklarında katılımcılar yöneticilere olumlu görüş bildirmişlerdir. Kurslarda sosyal etkinlik çalışmaları yapılması, yeterli ders denetiminin yapılması ve öğrencilere materyal ve teknik destek sağlama başlıklarında ise katılımcılar yöneticileri yetersiz gördüklerini ifade etmişlerdir. Nitekim, Akbaba (2006) eğitim-öğretim süreçlerinde motivasyonun öğrenci başarısını etkileyen en önemli unsurlardan biri olduğunu belirtmektedir. Göksu ve Gülcü (2016) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenler, zamanla öğrenci devamsızlıklarının gözlemlendiği ve öğrencilerin sıkıldıklarını belirtmiş ve bu durum motivasyonun düşmesiyle açıklanmıştır. Dolaylı yoldan da olsa okul başarısına katkısı sebebiyle okul kurslarında sadece akademik dersler değil, öğrencilerin yetenek ve becerilerine dayalı derslerin de verilmesi öğrenci gelişimi açısından daha faydalı olacağı görülmüştür. Bu verilerden hareketle kurs yöneticilerinin öğrencilere yönelik daha fazla sosyal etkinlik çalışmaları yürütmeleri gerektiği, bu sayede hem öğrenci motivasyonunun artacağı hem de kursların verimliliğinin artacağı sonuçlarına ulaşılabilir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik önerilere ilişkin sonuç ve tartışma

Destekleme ve yetiştirme kurslarının daha iyi bir uygulama olarak yürütülmesi için öğretmen, öğrenci ve velilerin kaynak kitap ihtiyacının karşılanması, deneme sınav sayısının

artırılması, değerlendirme ve geri bildirim sisteminin geliştirilmesi, öğretmen ve öğrencilerin farklı okullarda derse girmesi, kurs merkezleri oluşturulması, her okulda kurs açılmaması, kurslarda öğrenci seviye gruplarının oluşturulması, kursların sosyal etkinliklerle desteklenmesi, öğretmen merkezli değil öğrenci merkezli kurslar planlanması, kursların denetim sisteminin geliştirilmesi gibi öneriler getirilmiştir.

Araştırma verileri incelendiğinde katılımcıların kursları yararlı buldukları, ücretsiz olması nedeniyle kurslara ilgide bir azalma olduğu ancak bunun iyi bir tanıtımla aşılabileceği tespitleri yapılmıştır. Velilerin kursların niteliğine ilişkin inançlarının kurslara ilgiyi artıracakları görülmüştür. Canpolat ve Köçer (2017) de yaptığı araştırmada kuşların ücretsiz olmasının ilgiyi azalttığına ilişkin bulgulara ulaşmışlardır. Bu durumun kurslar için bir imaj sorunu yarattığı söylenebilir.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşleri doğrultusunda elde edilen sonuçlara göre şu önerilerde bulunulabilir:

1. Kurslarda ders kitapları gibi Bakanlıkça kurslara yönelik kaynak kitaplar hazırlanabilir ve kurslara katılan öğrencilere ücretsiz dağıtılabilir.
2. Kurslarda kullanılan testlerin kapsamı genişletilebilir ve kursa katılan öğrencilere daha sık aralıklarla deneme sınavları uygulanabilir.
3. Müzik, Görsel Sanatlar ve Beden Eğitimi kursları için öğrencilere materyaller sağlanabilir. Bu tip uygulamalı derslerde materyal eksikliği nedeniyle hedeflen kazanımlara ulaşmak güç olacağı için kursların etkililiğini artırmak adına eksikler karşılanabilir.
4. Kurs ile ilgili programlar yapılırken öğrencilerin de görüşlerine yer verilebilir. Böylece daha fazla öğrenci merkezli bir anlayış hakim olmuş olur.
5. Tüm okullarda kurs açılması yerine merkez okullarda kursların açılması sağlanabilir. Bu uygulama öğrencilerin kurslara yönelik farkındalığını artıracaktır.
6. Kursların etkililiğini artırmak adına kurslarda giriş sınavı yapılarak seviye sınıfları oluşturulabilir.
7. Kursların öğrencilerin eğitimi açısından önemini anlatmak amacıyla reklam çalışmaları yapılabilir. Rehber öğretmenler ile kurslar, öğrenci öğretmen ve velilere daha iyi tanıtılabilir.

Kaynakça

Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343-361.

Aküzüm, C. ve Saraçoğlu, M. (2018). Ortaokul öğretmenlerinin destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 5(2), 97-121.

Akyüz, Y. (2001). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem Yayınları.

Biber, A.Ç., Tuna, Abdulkadir, Polat, A.C., Altınok, F. ve Küçüköğlü, U. (2017). Ortaokullarda uygulanan destekleme ve yetiştirme kurslarına dair öğrenci görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 103-119.

Bozbayındır, F. ve Kara, M. (2017). Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunlar ve öğretmen görüşleri temelinde çözüm önerileri. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 336-349.

Canlı, S. (2019). Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(2), 479-501.

Canpolat, U. ve Köçer, M. (2017). The analysis of the support and training courses based on the views of the social sciences teachers in the context of the TEOG. *AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 7(1), 123-154.

Creswell, J. W. ve Clark, V. L. P. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. Sage publications.

Duman, T. (1984). *Özel Dershaneler ve işlevleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Duran, A., Düzgün, O. ve Duran, S. (2014). Sosyo-ekonomik düzeyleri farklı öğrenci velilerinin özel dershanelere yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 171-185.

Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş.

Ertürk, S. (2013). *Eğitimde program geliştirme* (1. Baskı). Ankara: Edge Akademi Yayınları.

Göksu, İ. ve Gülcü, A. (2016). Ortaokul ve liselerde uygulanan destekleme kurslarıyla ilgili öğretmen görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 153-171.

Gümüş, A. (2014). Dershane düzenlemesi tartışmalarına eğitsel bir bakış. (*Politika Notu No. 2014/03*). İstanbul: İlimi Etüdler Derneği. https://www.ilem.org.tr/images/IPN_3_arife_gumus.pdf 15.09.2020 Erişim tarihi:15.09.2020

Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel kitap.

Kozikoğlu, İ. & Özcanlı, N. (2020). Destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri: bir karma yöntem çalışması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(30), 280-305. <https://doi.org/10.35675/befdergi.663839>

MEB. (2014). Destekleme ve yetiştirme kursları. <http://www.meb.gov.tr/mill-egitim-bakanligi-orgun-ve-yaygin-egitimi-destekleme-ve-yetistirme-kurslari-yonergesi/duyuru/7211> Erişim Tarihi: 10.09.2020

MEB. (2016). MEB Destekleme ve Yetiştirme Kursları Kılavuzu. http://www.meb.gov.tr/sinavlar/dokumanlar/2015/kilavuz/DYK_Klavuzu_2015_2016.pdf Erişim Tarihi: 03.09.2020

MEB. (2020). MEB Destekleme ve Yetiştirme Kursları Kılavuzu. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/23555_0.html. Erişim Tarihi: 15.10.2020

MEB. (2020). MEB destekleme yetiştirme kursları yönergesi. <http://ogm.meb.gov.tr/www/mill-egitim-bakanligi-destekleme-ve-yetistirme-kurslari-yonergesi-guncellendi/icerik/1053> Erişim tarihi: 25.11.2020.

Miles, M.B. & Huberman, A.M. (2016). Nitel veri analizi. (Çev.Ed. S.Akbaba Altun ve A. Ersoy), Ankara: Pegem

Nartgün, Ş.S. ve Dilekçi, Ü. (2016). Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22 (4), 537-564.

Özdebir. (2010). *Özel dershanelerin tarihçesi*. <http://www.ozdebir.org.tr/ozel-dershanelerin-tarihcesi> (12.10.2020) adresinden alındı

Özel Öğretim Kurumları Kanunu. (2007, 8 Şubat). Resmi Gazete (Sayı: 5580(Mükerrer)). Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/02/20070214-1.htm>

Özoğlu, M. (2011). *Özel dershaneler*. Ankara: Seta Analiz.

Sarıca, R. (2018). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına (DYK) Yönelik Öğretmen Görüşleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 48(221), 91-122. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/221.pdf#page=91

Türküresin, H. (2018). Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesi; Kütahya ili örneği. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, Aralık, 9(2), 73-85.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Milli Eğitim Temel Kanunu (1973).<http://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.1739.pdf> Erişim Tarihi: 06.10.2020 Alimirzaee, H., & Ashraf, H. (2016). On the effect of online peer knowledge sharing on Iranian EFL teachers' professional development. *Theory and Practice in Language Studies*, 6(1), 134. doi:10.17507/tpls.0601.18

Introduction

In the early years of the Republic, private courses were opened in the form of short-term courses in order to train adults in subjects such as art and home economics. It can be said that it became widespread between the years 1930-1960 (Duman, 1984). Akyüz (2001) stated that private tutoring schools became widespread in the 1950s, and the most important reasons for the emergence and spread of private tutoring schools are that the distribution of teachers varies according to regions and schools, classes are empty in some schools, teachers who do not have sufficient professional qualifications are assigned to the classes, the classes are crowded, and the lack of materials. The difference in the content of the exams held in schools and the exams made for transition to higher education, the increasing desire of parents for their children to receive better education, and the increase in the competitive environment in education. Classrooms, has caused controversy from different perspectives in various periods from its establishment to the present day. It is known that these discussions generally focused on the closure of private teaching institutions. For example, in 1962, the closure of private teaching institutions came to the fore; however, the private teaching institutions continued their activities without being closed. In 1983, the debates regarding the closure of private teaching institutions came to the fore again; It was decided not to be closed by the Turkish Grand National Assembly. However, the National Security Council banned the opening of new classrooms in 1983. In 1984, although it was decided to close the existing private teaching institutions, the closure decisions were abolished due to the change of government and the private teaching institutions continued their work. In March 2012, the closure of private teaching institutions came to the agenda of the country again and the discussions started again (ÖZ-DE-BİR, 2013). When a literature review is made on why private teaching institutions are needed in Turkey, different reasons are put forward. Some of these reasons are; The fact that the education provided in schools is not sufficient for the central exams (Gümüş, 2014), the desire to be successful in the higher education transition exam and the increasing competitive environment (Özoğlu, 2011), the need for a quality education, the number of students in private private classes is less than the classes in schools, the education used in private teaching institutions The more materials (resource books, test books, etc.). For private teaching institutions operating in the Turkish education system for many years; A new and different era has started with the amendment made in Article 9 of the Law on the Amendment of the Basic Law of National Education and some Laws and Decrees with the Force of Law, published in the Official Gazette dated 14.03.2014 and numbered 28941 and also dated 01.03.2014 and numbered 6528. While some of the private teaching institutions were closed with the amendment of the law, some of them were converted into private schools gradually. With the closure of private teaching institutions, support and training courses have started to be opened in schools and public education centers since the 2014-2015

academic year. With the termination of the activities of the private tutoring schools, support and training courses have started to operate more widely since the 2015-2016 academic year. The Ministry of National Education has given the necessary importance to the support and training courses that started to be implemented in the 2014-2015 academic year. Supporting and training courses, which have a different importance in terms of being free for students, have been an attractive practice for both teachers and administrators with various incentives. However, since it is a new and quite different application for our education system, various problems may occur in practice. Revealing these problems experienced in the courses and producing solutions to these problems will contribute to making the relevant courses more efficient. In the literature, it has been seen that researches on this subject (Canlı, 2019; Kozikoğlu and Özcanlı, 2020; Aküzüm and Saraçoğlu, 2018) have been carried out. However, this study aimed to contribute to the field with the views of different sample groups by considering the exploratory method and comparing the qualitative and quantitative data. With the research, it is aimed to meet the gap in the field and to provide a more detailed description of the subject with qualitative and quantitative data.

Method:

This research is a mixed method exploratory design research. The study was supported by quantitative data after the qualitative data were obtained. Mixed methods research studies are not a simple combination of qualitative and quantitative methods, but rather integrated studies in which the effective aspects of these methods are supported by supporting the research. The mixed research method is used when there is no answer to the quantitative and qualitative research questions alone. One of the most important features of the mixed method is that it does not limit the researcher's options throughout the research, and that more comprehensive and comprehensive answers can be given to the research problem (Baki & Gökçek, 2012). In the research, exploratory mixed method, one of the mixed method types, was preferred. In exploratory mixed method research, it is a design in which qualitative data are collected first and then these findings are used in quantitative research in order to examine a phenomenon. (Creswell and Plano Clark, 2011). In this research, support training courses were questioned in the context of teacher, student and parent opinions in different dimensions, and then the perceptions of support and training courses from a larger study group were determined with a questionnaire formed from these data.

Result, Discussion and Conclusion:

According to the opinions of teachers, students and parents regarding the importance of support and training courses, it is seen that the courses have an important place for the students. It has been stated that support and training courses have an important place for students as they prepare for central exams, increase their academic success, complete their deficiencies in the courses, develop their skills, spend quality and productive time with students, and provide students with new opportunities. The conclusion reached in Sarıca's (2018) research on support and training courses; It is parallel to results such as repeating and reinforcing what is learned in the course, the course being free and equal opportunities, eliminating the deficiencies in the subject, focusing on the subjects that are not understood, making a positive contribution to permanent learning, enabling practice, gaining experience, and solving more questions. In the study of Biber and Tuna (2017) on secondary school students who participated in support and training courses, it was seen that the majority of the students stated that the courses prepared them enough for the national exams. It can be said that this situation is due to the fact that the activities for the exam are carried out in the courses and that the studies done have positive results for the students. Support and training courses have an important place for teachers, students and parents when both qualitative and quantitative results are evaluated together. It is possible to say that there is an increase in the learning quality of many students through the courses. Regarding the material conditions of the research, it has been determined that the use

of materials in support and training courses is insufficient. It has been stated by teachers, students and parents that the students are not given enough source books, the necessary stationery needs are not met, there are not enough trial exams and material support is not provided for applied courses (Music, Physical Education, etc.). It can be said that the lack of course materials in Music, Physical Education and Visual Arts classes will cause difficulties in reaching the goals of the courses. Supporting students who come to the courses with the aim of preparing for the central exams with test books, lecture books and practice exams can be seen as factors that will significantly increase the efficiency of the courses. In the study of Türküresin (2018), in which she examined the opinions of teachers about the problems experienced in support and training courses, it was concluded that teachers mostly complained about the lack of resources. In a similar study by Bozbayındır and Kara (2017), teachers especially recommend providing resources to meet the needs of the courses. Considering that the preparation resources such as leaf test, test book, lecture books used to prepare for the exam are sold at very high prices, it is difficult for students who are not in good financial condition to access these resources. In addition to the free course service, it is thought that it will undoubtedly be in the benefit of the students to strengthen the preparation process with more tests, to concentrate the students on the exam with more trial exams, to increase the number of these resources and to ensure that the students encounter various and many question types. It can be concluded that students need material support in order to increase the effectiveness of support and training courses. In addition, it was stated by the participants that students were given the opportunity to take tests, benefited from smart boards, used interactive applications and provided support to students through EBA. It was seen that the sub-categories specified in terms of lack of material in the qualitative part of the study were also perceived at a low level by the participants in the quantitative part of the study. In this respect, it can be stated that the qualitative dimension of the research is supported by quantitative data. Insufficient source books, inadequacy of practice exams, lack of materials in courses requiring practical training were stated as deficiencies observed in courses by the participants in both sections.